

Jan Ketil Arnulf utfordrer og slår bena under etablerte sannheter innenfor fagområdet organisasjon og ledelse.

TEKST

Tor Åge Eikerapen

PUBLISERT 4. oktober 2018

JAN KETIL ARNULF er psykologspesialist og professor ved Institutt for ledelse og organisasjon, Handelshøyskolen BI. Han har tidligere skrevet boken *Hva er ledelse* (2012). Bokas tittel, forsiden og Arnulfs bakgrunn som ansvarlig for BIs lederutviklingstilbud i Kina kan skape antakelser om at dette er en bok som handler om å bedrive norsk ledelse i utlandet. Men boka er så mye mer enn det.

Arnulf hevder han har skrevet en bok om å lede på tvers av kontekster. Han utfordrer, for å ikke si slår bena under, mange etablerte sannheter innenfor fagområdet organisasjon og ledelse. Boka handler vel så mye om makroøkonomi som om psykologi. Men som Arnulf skriver, kan psykologi og økonomi ses på som to sider av samme sak.

Bruksanvisning

Boka åpner med en «bruksanvisning», der forfatteren gjør rede for formålet med boka og de litterære valgene han har tatt. Og den kan trenge en bruksanvisning da logikken både i rekkefølgen på kapitlene og sammenhengen mellom dem ikke er åpenbar. I bruksanvisningen skriver Arnulf at deler av boka er teoretisk fordi han mener at kjennskap til teoretiske prinsipper kan gjøre praksis lettere. Slik imøtekommer han de som måtte mene at boka er for høytsvevende til at den vil gi «stort utbytte til

praktikere», som reklameteksten på omslaget hevder. Og selv om boka er teoritung, er den spekket med aktuelle og relevante eksempler fra norske og internasjonale virksomheter, tallmateriale, forskning og scener fra «Expat Café». (En expat er en person som midlertidig eller permanent er bosatt i et annet land enn det landet personen opprinnelig kommer fra.) På denne måten knytter Arnulf teoriene til en gjenkjennbar virkelighet.

Spørsmålene er viktigst

Arnulfs drøfting av ledelse som en sosial konstruksjon og kompleksitetsteori som rammeverk for å forstå ledelse er et sentralt tema i boka. Arnulf tar for seg de mest kjente teoriene om ledelse og konkluderer, blant annet basert på egen forskning, med at de fleste av teoriene kun setter ord på noe som er selvfølgelig, eller at teoriene er for abstrakte til å kunne omsettes til konkret lederatferd. Arnulf mener at lederen må se på seg selv som en oppdagelsesreisende som kan bruke ledelsesteoriene som inspirasjon til å stille gode spørsmål, heller enn å finne vettuge svar. Leseren som forventer å få konkrete innspill til å jobbe med ledelse på tvers av kulturer, må lese seg gjennom nesten hele boka før Arnulf beskriver konkrete problemstillinger ved tverrkulturell ledelse, med særlig vekt på hindringer og muligheter knyttet til utstasjonering av norske ledere i utlandet.

Utfordrer leseren

Forfatter Jan Ketil Arnulf har skrevet en bok som tilfører noe nytt i et fagområde der mye av litteraturen er forutsigbar. Boka utfordrer leseren på flere måter. Du kan bli stimulert til å tenke nye tanker og revurdere ditt syn på ledelse. For ledere som vurderer å bli stasjonert i utlandet, eller er en Expat, burde kapittel ni og ti være obligatoriske. På den annen side kan det være krevende å forstå de teoretiske resonnementene som danner hovedpremisser i boka, som for eksempel kompleksitetsteori. Til tross for at jeg blir advart i bruksanvisningen, utfordrer det min tålmodighet at jeg må lese åtte kapitler før jeg blir møtt i mine forventninger om å lære mer om det å bedrive ledelse i et fremmed land.

Hvis du er på jakt etter en praktisk bok om ledelse som gir deg en innføring i hvordan du best mulig kan oppnå resultater gjennom andre, bør du lese noe annet. Hvis du derimot er nysgjerrig på ulike perspektiver på ledelse som fenomen, vil du fort kunne bli begeistret for denne boka.

Teksten sto på trykk første gang i Tidsskrift for Norsk psykologforening, Vol 56, nummer 10, 2018, side 964

TEKST

Tor Åge Eikerapen